

Banbu-ebakitzailea

(Japoniar ipuin tradizionala)

Japoniako herrixka txiki batean, banbu-baso erraldoiez inguratuta, banbu-ebakitzaile zahar bat eta haren emaztea bizi ziren. Jatorrak eta apalak ziren, bizitza xumea zuten, baina betidanik nahi izan zuten seme-alaba bat izatea. Goizero, ebakitzaile zaharrak bere tresnak hartu eta basora joaten zen banbua moztera, eta gero saski eta objektu bihurtzen zituen merkatuan saltzeko.

Egun batean, basoan zehar banbu onenaren bila zebilela, urrezko argi batekin distiratzen zuen kanabera bat ikusi zuen, magikoa balitz bezala. Harrituta, kontu handiz hurbildu eta astiro moztu zuen. Ireki zuenean, harrituta geratu zen: barruan neskato txiki bat zegoen, erpuru baten tamainakoa, bere argi gozoarekin distiratzen zuena.

“Jainkoen oparia da!”, oihu egin zuen agureak emozioz.

Neskatoa etxera eraman zuen eta, bere emaztearekin batera, bere alaba balitz bezala haztea erabaki zuen. Kaguya izena jarri zioten, “argi distiratsua” esan nahi duena. Egun hartatik aurrera, bi agureen bizitzak erabat aldatu ziren. Kaguya ez zen neska berezia bere edertasunagatik eta adeitasunagatik bakarrik, zorte ona ere ekartzen

zuela zirudien: agureak banbu bat mozten zuen bakoitzean, urrea aurkitzen zuen kanabera barruan. Laster, familia aberastu egin zen eta eroso bizi ahal izan zen.

Kaguya azkar hazi zen, eta hilabete gutxiren buruan edertasun aparteko emakume gazte bihurtu zen. Herriko guztiek berataz hitz egiten zuten, eta noble asko urrunetik bidaiatzen hasi ziren hura ikusteko. Baina bere edertasuna eta bizitza eroso berria gorabehera, Kaguyak beti tristura ezkutu bat zuela zirudien. Denbora luzez ilargia begira ematen zuen, berari hitz egiten ari balitzaio bezala.

Bere gurasoek askotan galdetzen zioten zerk kezkatzen zuen, baina beti irribarrez erantzuten zuen:
—Ez kezkatu niregatik. Dena ondo dago.

Denborarekin, bost noble oso garrantzitsu iritsi ziren herrira Kaguyaren eskua ezkontzeko eskatzera. Bakoitza konbentzituta zegoen bere bihotza irabazi zezakeela, aberastasunak eta zoriontasun promesak eskainiz. Baina Kaguyak ez zuen inorekin ezkondu nahi eta probatzea erabaki zuen.

—Nire bihotza irabazi nahi baduzue, opari oso berezi bat ekarri behar didazue, —esan zien—. Inork ezin dituen gauzak.

Lehenengoari urre puruzko hostoak zituen zuhaitz baten adar bat eskatu zuen. Bigarrenari, jainkoek mendietan erabiltzen zuten ontzi sakratua. Hirugarrenari, dragoi baten lepoko perla magiko bat. Eta horrela jarraitu zuen, ezkongai bakoitzari zeregin ezinezkoak esleituz.

Banaka, huts egin zuten. Batzuk objektu faltsuekin engainatzen saiatu ziren, baina Kaguyak, adimentsua eta azkarra izanik, beti aurkitzen zuen egia. Azkenean, denak baztertu eta bere bizitza lasaia jarraitu zuen gurasoekin.

Baina gurasoek ohartu ziren gero eta malenkoniatsuagoa bihurtzen ari zela, batez ere ilbete gauetan. Gau batean, Kaguyak azkenean erabaki zuen bere sekretua kontatzea.

—Aita, ama, zerbait jakin behar duzue. Ez naiz mundu honetakoa. Ilargitik etorri naiz, eta jainkoek bidali naute hona denbora batez. Baina laster itzuli beharko dut.

Gurasoak aho bete hortz geratu ziren. Ez zuten galdu nahi, baina bazekiten ezin zutela ezer egin bere patua aldatzeko.

Eguna iritsi zenean, zerua argi distiratsu batez bete zen. Urrezko gurdi bat jaitsi zen ilargitik, Kaguya bilatzera etorritako zeruko izakiek gidatuta. Herri osoa bildu zen agur esateko. Bere gurasoak bihotz-haustuta negarrez hasi ziren, baina Kaguyak maitasunez besarkatu zituen.

“Beti gogoratuko zaituztet”, esan zien malkoak begietan zituela. “Nahi izan nitzakeen gurasorik onenak izan zarete”.

Bihotza hondoratuta, Kaguya argiaren gurdian igotzen eta zerura igotzen ikusi zuten. Gurdia izarren artean desagertu zenean, tristura sakon batek inbaditu zuen herria. Baina gau hartan, zerua argi berezi batez bete zen, Kaguyak, ilargitik, hainbeste maite izan zutenei bere maitasuna eta esker ona bidaltzen balie bezala.

Haurrekin hitz egiteko galderak

Nola uste duzu sentitu zirela banbu-ebakitzaileak eta bere emazteak Kaguya txikia banbuaren barruan aurkitu zutenean? Zer egingo zenukeen aurkitu izan bazenu?

Zergatik uste duzu Kaguyak ez zuela nahi izan ezkongaietako inorekin ezkondu, nahiz eta hauek gauza apartekoak eskaini zizkioten? Zer da garrantzitsuagoa zuretzat: opariak ala zintzotasuna?

Kaguyak alde egin behar izan zuen, bere patua ilargira itzultzea zelako. Nola uste duzu sentitu zirela bere adopziozko gurasoak agur esan ziotenean? Nola sentituko zinateke maite duzun norbaiti agur esan beharko bazenio?

Zergatik uste duzu Kaguyak bere maitasuna bidali zuela ilargitik, gauak distiratsuagoak bihurtuz? Zer irakasten digu honek maitasunari eta oroitzapenei buruz?

Kaguyak bezala ilargira bidaiatu ahal izango bazenu, zer ikusi edo egin nahiko zenuke han? Eta zer faltan botako zenuke Lurretik?